

Föglö kommuns äldreomsorgsplan

2019 - 2023

Antagen av kommunfullmäktige 28.02.2019 § 8.

Innehåll Föglö kommuns äldreomsorgsplan 2019- 2023

Bakgrund	sid 3
-----------------------	--------------

Nuläge i Föglö kommun år 2018

a. Organisation	sid 4
b. Hemvård	sid 4
c. Personal - hemvård	sid 4
d. Närståendevård	sid 4
e. Primärvård/ÅHS	sid 5
f. Personal ÅHS	sid 5
g. Sysselsättning för äldre	sid 5
h. Kommunikation	sid 6
i. Boende	sid 6
j. Demensvård	sid 6
k. Övrig service	sid 6

Befolkningsutvecklingen från 65 år	sid 7
---	--------------

Äldres rätt till service	sid 8
---------------------------------------	--------------

Föglö kommuns äldreomsorgsplan

Inledning	sid 9
------------------------	--------------

Delmålen i Föglö kommuns äldreomsorgsplan

a. Livskvalitet, livslust och kultur i vården	sid 9
b. Trygghet i bostaden och närmiljön	sid 10
c. Social gemenskap, friskvård och uppsökande verksamhet	sid 10
d. Nattberedskap	sid 10
e. Lättillgänglig information	sid 11

Inflytande och trygghet

a. Män och kvinnors olika behov och förutsättningar	sid 11
b. Anhörigstöd och olika behov	sid 11
c. Avlastning i och utanför hemmet	sid 12
d. Äldreboende	sid 12
e. Sociala aktiviteter och utevistelser	sid 12
f. Äldres inflytande	sid 12
g. Personal	sid 13
h. Vård i livets slutskede	sid 13

Vision 2019	sid 13
--------------------------	---------------

Bakgrund

Föglö kommun var t.o.m. 2001 förskonade från att behöva neka behövande boende på omsorgshemmet Annagården. Vårdplatser på Gullåsen nyttjades därför ytterst blygsamt.

2002 förändrades situationen drastiskt. Kön till omsorgshemmet växte och klienter i behov av boende med service hänvisades till Gullåsen på grund av platsbrist i hemkommunen. T.ex. under år 2004 vistades i medeltal fem klienter på Gullåsen. Flera av dessa klienter hade ej den vårdtyngd att de var i behov av plats på Gullåsen. Vårdplatser på Gullåsen medför höga kostnader för kommunen och sämre livskvalitet för de klienter som vill åldras och bo i den egna kommunen.

Som en följd av detta fattades beslut om ytterligare en större utbyggnad av omsorgshemmet, vilket sedan också utvidgades till en grundrenovering av hela komplexet inkl. köket och den äldsta delen servicehuset som också byggdes ut rejält. Allting stod sedan inflyttningsklart våren 2009.

Föglö Hemgårdsförening r.f. som på 1970-talet startade byggandet av pensionärslägenheter, upphörde som egen förening 1.1.2011 varvid alla dess 20 lägenheter överfördes till kommunen och hela komplexet i samband med detta bytte namn till det enhetliga Annagården.

Den första äldreomsorgsplanen för kommunen utarbetades av en arbetsgrupp som utsågs av socialnämnden i januari 2004 efter ett beslut i kommunfullmäktige 11.12.2003 att en äldreomsorgsplan skulle uppgöras. Gruppen började arbetet med att skicka ut en enkät med bland annat frågor om hur man vill bo och vad som bör ingå i hemservicen, till invånare i Föglö från 60 år och uppåt. Efter en gedigen behandling godkändes sedan den första äldreomsorgsplanen vid kommunfullmäktiges sammanträde 3 augusti 2006 att gälla för åren 2007-2012. Denna plan har sedan årligen reviderats. Från och med 2016 revideras planen vartannat år.

Senaste revideringen genomfördes under äldreomsorgens planeringsdagar hösten 2018. Då gjordes en översyn med syfte att äldreomsorgsplanen ska vara funktionell som ett styrdokument för äldreomsorgen inom kommunen och i fas med den faktiska äldreomsorgen inom kommunen och dess planerade utveckling

Det är viktigt att äldreomsorgsplanen är ett levande dokument och då är det viktigt att de som arbetar inom äldreomsorgen är delaktiga i revideringarna av planen.

Ansvaret av arbetet med verkställandet av målen enligt planen har traditionsenligt tilldelats socialnämnden vilket i praktiken är ogenomförbart då nämnden inte har det operativa ansvaret för att verkställa målen. Detta bör ses över i samband då denna plan tas upp i socialnämnden.

Enkät till personer fyllda 60 år i Föglö:

Se bilaga 1 : Sammanställning och kommentarer av enkätsvar.

Nuläge år 2018 i Föglö

Organisation

Socialnämnden har ansvar för att kommunfullmäktiges målsättningar inom äldreomsorgen förverkligas. Den operativa verksamheten är indelad i tre enheter: hemvård, Annagårdens effektiviserade serviceboende (framöver kallat Annagårdens ESB) samt Annagårdens kök.

Hemvården och hemsjukvården samarbetar med varandra. De hjälper klienten som på grund av sjukdom och/eller nedsatt funktionsförmåga behöver hjälp i sitt hem för att klara av de dagliga rutinerna. Inom hemvården finns idag en hemvårdare anställd.

På Annagårdens ESB tjänstgör närvårdare samt sjukskötare.
I Annagårdens kök tjänstgör två kockar samt ett ekonomibiträde.
Äldreomsorgsledaren leder det operativa arbetet inom hemvård, Annagårdens ESB samt Annagårdens kök.
Inom hemsjukvården arbetar hälsovårdare/sjukskötare.

Hemvård

Hemvård kan bestå av t.ex. grundvård, enklare sjukvårdsåtgärder, städning enligt beslut, hjälp med att handla och att uträtta bank- och postärenden.

Övriga stödtjänster är måltidsservice och färdtjänst.

Äldreomsorgsledaren gör en bedömning av stödbehovet och upprättar därefter en vård- och serviceplan som hemvårdaren har som sitt arbetsunderlag i klientens hem.

Utöver de ovan nämnda tjänsterna iakttar hemvårdaren hur de äldre mår och ger vid behov råd i anslutning till de olika tjänsterna. De stöder även klienten och klientens anhöriga i samband med olika förändringar i livssituationen.

Personal – Äldreomsorgen

Inom äldreomsorgen arbetar en äldreomsorgsledare med sjukskötarkompetens, en sjukskötare, en hemvårdare, sju närvårdare på heltid, en närvårdare på 75 % samt två närvårdare på 55 %. Personalen arbetar dagtid enligt ett rullande schema.

En av närvårdarna är anställd 80 % som närvårdare samt 20 % sysselsättningsinstruktör, vilket innebär att denne planerar verksamhet för de boende på Annagården som sedan verkställs i samarbete med övrig personal.

Natttillsynen på Annagårdens ESB och vid pensionärslägenheterna består av tre närvårdartjänster om 67 % av heltid. Man tjänstgör ensam på nattpassen.

Fr.o.m hösten 2018 finns en nattberedskap mellan 21.00-07.30 alla nätter. Denna beredskap ansvarar för trygghetslarmen inom kommunen nattetid samt bistår nattpersonalen på Annagårdens ESB vid mera krävande vårdssituationer.

Två kockar, en ansvarig kock på 83,66 % och en kock på 91,17 % turas om att sköta tillagningen av all mat i Annagårdens kök. Därtill finns ett köksbiträde på 70 %.

Städningen av Annagårdens ESB sköts av en lokalvårdare som arbetar heltid.

Kommunens fastighetsskötare skall finnas på Annagårdens ESB och Annagårdens pensionärslägenheter en dag per vecka. Fastighetsskötarejouren omfattar också dygnet-runt-jour hela året, varvid bl.a. också beredskap för snöröjning finns på helgerna.

Närståendevård

Stöd för närståendevård kan beviljas av socialnämnden till person som vårdar anhörig eller närstående. Beslutet om närståendestöd tas utifrån en bedömning som görs av äldreomsorgsledaren och socialsekreteraren tillsammans med klient och anhörig.

I samband med bedömningen upprättas en vård- och serviceplan där det tydliggörs vem som ansvarar för vilka insatser hos klienten.

Fr.o.m. 2019 kommer bedömningarna att göras med ett datoriserat mätinstrument, RAI, som används över hela Åland. Detta skall trygga jämlik vård- och stödinsatser oavsett var på Åland du bor.

Närstående som vårdar en anhörig i hemmet har rätt till 5 dagar ledigt per månad och avlastningsplats erbjuds i periodrummet vid Annagårdens ESB, då möjlighet finns.

Primärvård/ÅHS

Primärvården förmedlar hälso- och sjukvårdstjänster, som antingen kan vara planerade eller akuta, beroende på situationen. I hemsjukvården ingår i huvudsak sjukvårdsåtgärder, medicinering och provtagning. Två gånger i månaden hålls läkarmottagning i Föglö.

Från hösten 2012 finns ett avtal om sammanhållen hemvård mellan Föglö kommun och Ålands Hälso- och sjukvård. Avtalet innebär att ÅHS får tillgång till/kan överenskomma om att använda kommunens äldreomsorgspersonal för att utföra vissa sjukvårdsuppgifter.

Hemsjukvårdspersonalen kan i sin tur i samband med hemsjukvårdens besök utföra vissa enklare hemvårdsuppgifter ex. ta in post, ställa fram mat eller allmänna tillsynsbesök. Sammanhållen hemvård gäller endast boende på omsorgshemmet Annagården och Annagårdens pensionärslägenheter.

Då det finns en sjukskötare anställd på Annagården är det långsiktiga målet att hen framöver har huvudansvaret för hemsjukvården inom Annagårdens ESB.

Personal- ÅHS

Inom hälso- och sjukvården arbetar två hälsovårdare/sjukskötare, en som arbetar heltid och en på 50 %. Hälsovårdarnas/sjukskötarnas arbete innefattar:

- mödrarådgivning
- barnrådgivning
- skolhälsovård
- hemsjukvård
- sjukvårdsmottagning
- akutvård

Hälsovårdarna/sjukskötarna arbetar i regel måndag - torsdag kl. 8.00 - 16.00 samt fredag 8.00 - 14.00. Telefontid vardagar kl. 12.00 - 13.00.

Beredskapsarbete: Det är i skrivande stund osäkert hur beredskapsarbetet kommer att se ut framöver då ÅHS har haft problem med att rekrytera personal.

Sysselsättning för äldre

Målet med sysselsättning för äldre är att ha en meningsfull vardag oavsett hälsotillstånd så långt upp i åren som möjligt.

För att uppnå detta har kommunen en närvårdare anställd vars tjänst till 20% utgör en tjänst som sysselsättningsinstruktör.

I tjänsten ingår att planera och genomföra stimulerande aktiviteter för de boende på Annagårdens ESB. Målet är att det finns en bra balans och variation i aktiviteterna så att både kropp och själ får stimulans. Detta arbete genomförs tillsammans med övrig personal på Annagårdens ESB.

Våra samarbetspartners är bl.a. Ålands södra skärgårdsförsamling som har viss verksamhet förlagd till Annagårdens ESB. Bland annat andakt, någon gång per månad, även nattvardsgudstjänst kan förekomma.

Föglö kommuns äldreomsorgsfond, för vilken grundplåten var en donation, har som syfte att ge en ekonomisk möjlighet att ordna och genomföra olika evenemang för äldre i hela kommunen.

Bland annat har sång- och musiktilfällen ordnats med servering där inbjudan ställts till alla äldre i Föglö.

För boende på Annagårdens ESB arrangeras bl.a. besök till lokala restauranger och matställen. Bingospel, högläsning och jullunch hör till de sysselsättningar som kontinuerligt återkommer för de boende.

Midsommarfirande vid Annagården för boende och anhöriga har blivit en tradition.

På Annagården finns ett relaxrum där man kan få hår- och fotvård, fotbad och massage. Omgivningen är rogivande och välanpassad för avkoppling.

Torsdagen den 10 januari
ordnar Folkhälsan på Föglö tillsammans med Annagården

Seniordag på Annagården

Dagen börjar kl 12 när Sofia från Härfixarn finns på plats
med produkterbudanden.

Klockan 13 fortsätter vi med allsång tillsammans med
Christer Liewendahl o Uffe Andersson

Vid 14 bjuds det på kaffe

14.30 kommer Dress like Marie att hålla en modevisning
och därefter försäljning av deras kläder och assecoarer.

Alla i åldern 65+ önskas

varmt välkomna!

Kommunikation

De äldre i Föglö som inte kör med egen bil kan använda kollektivtrafik och taxi. För behövande kan färdtjänst sökas av socialnämnden, läkarutlåtande erfordras. Detta handhas operativt av socialsekreteraren.

Boende

I kommunen finns för de äldre ett effektiviserat serviceboende, pensionärslägenheter och lägenheter att hyra i Degerby, Sonboda och Sanda.

Effektiviserade serviceboendet: Annagården har 19 rum för effektiviserat serviceboende. 17 av dessa är för permanentboende

Ett av rummen är större och kan delas av till två rum. Dessa platser används som periodrum och som dagvårdsrum.

Periodrum kan nyttjas, efter bedömning av äldreomsorgsledaren, vid kortare vårdbehov.

Vid kortvariga, akuta behov kan båda delarna nyttjas som periodrum. På detta vis skapas två periodplatser.

Fr.o.m. våren 2018 har man inom Annagårdens ESB även erbjudit dagvård vid behov. Därav upprättandet av ett dagvårdsrum där klienten kan vila sig under dagen.

Inom komplexet finns även 20 pensionärslägenheter, varav 15 lägenheter är 25 m², fyra lägenheter är 35 m² och en lägenhet är 56 m². De som bor här kan efter ansökan samt behovsbedömning få hjälp och stöd av kommunens hemvård. Fr.o.m. 2019 nyttjas en av lägenheterna på 25 m² av äldreomsorgen som en möblerad akutlägenhet där klienten kan bo en period vid ökat omsorgsbehov men där behovet inte kräver heldygnsoomsorg.

Såväl dagvård som akutlägenhet och den nattliga beredskapen är åtgärder som kommunen vidtagit för att befrämja möjligheten till att få bo kvar i det egna boendet så långt som möjligt.

Det finns planer på att omvandla någon/några platser på Annagården till institutionsplatser framöver som ett led i målen att kommunen sköter äldreomsorgen inom kommunen utan att behöva köpa plats på annat håll.

Lägenheter: Föglö Fastighets AB hyr ut lägenheter i Degerby och Sonboda. Sanda Fastighets AB hyr ut lägenheter i Sanda. Föglö kommun hyr ut radhuslägenheter vid Erikasgränd i Degerby. Dessa lägenheter är dock inte avsatta för äldre specifikt utan hyrs ut till den som står på tur i kön oavsett ålder.

Vård av personer med minnesstörningar (tidigare kallad demensvård)

Kommunens mål är att erbjuda en professionell vård för att bevara det friska hos klienten så långt som möjligt.

Målet är även att erbjuda en trygg och lugn miljö, där personalen arbetar på ett rehabiliterande arbetssätt.

Föglö kommun har idag inget särskilt gruppboende för minnessjuka. I de allra flesta fall sköts vården av personer som lider av minnesrelaterade störningar på Annagårdens ESB. Endast den som av hälsoskäl behöver fysiska begränsningar, såsom låsta dörrar, hänvisas till annat boende.

På Annagårdens ESB erbjuds specifik vård i en mindre grupp under dagtid för dessa klienter. Denna grupp är verksam 7 dagar i veckan och har som syfte att uppnå kommunens mål för vård av minnessjuka.

Annagårdens ESB kan även erbjuda avlastning till närståendevårdare bl.a i form av dagvård för den minnessjuka. Då deltar klienten i anpassade aktiviteter med de minnessjuka på Annagårdens ESB.

Detta är även ett led i arbetet med att alla ska ha möjlighet att bo i sitt ordinarie boende så länge som möjligt.

Då medelåldern beräknas bli högre i framtiden och de minnesrelaterade sjukdomarna på sikt kommer att öka kan en enhet för minnessjuka komma att behövas på Annagården. I dagsläget är dock en sådan inte ekonomiskt försvarbar eller möjlig.

Övrig service

Behovet av trygghetslarm bedöms av äldreomsorgsledaren och beviljas av socialnämnden.

Ändringar i bostaden m.m. beviljas efter behov enligt handikappservicelagen.

Övriga hjälpmedel kan erhållas från utlåningsdepån vid geriatriska kliniken vid Ålands Hälso- och Sjukvård.

Bilaga 2: Bostadsproduktionsprogram för Föglö kommun åren 2014-2018.

Befolkningsutvecklingen i Föglö kommun från 65 år-

Antalet pensionärer 85 år och äldre är tämligen konstant under hela tioårsperioden medan antalet pensionärer 65 år - 84 år ökar för perioden 2014-2023.

Befolkningsprognos 2014 – 2023

Antalet avser situationen den 1.1 respektive år

Ålder	År	2014	2015	2016	2017	2018
65 – 74		82	84	86	89	90
75 – 84		42	44	46	45	43
85 -		34	32	30	28	34
Summa:		158	160	162	162	167

Ålder	År	2019	2020	2021	2022	2023
65 - 74		85	89	90	86	90
75 - 84		46	46	55	59	61
85 -		31	34	36	40	44
Summa:		162	169	181	185	195

Äldres rätt till service

I socialvårdslagen och socialvårdsförordningen stadgas rättighet till boendeservice, hemservice, stöd för närståendevård och institutionsvård för dem som är i behov av denna omsorg. Socialnämnden kan därför inte neka vård och omsorg till någon som efter bedömning visar sig vara i behov av den.

I socialvårdsförordning 5 § skall dessutom klienterna ges möjlighet att på ett ändamålsenligt sätt delta i och påverka planeringen och genomförandet av den vård som lämnas inom socialvården och dess olika verksamheter och enligt 6 § skall klientens personliga förhållanden och behov beaktas samt relationer till klientens närstående personer tryggas.

För bedömning av behov av socialvård och för säkerställande av att hjälp erhålles skall vid behov en RAI-bedömning genomföras i samråd med klienten.

Klientens rättigheter och skyldigheter stadgas i Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården. Syftet med denna lag är att främja klientmedverkan och förtroendefulla klientrelationer samt klientens rätt till god service och gott bemötande inom socialvården.

För den som använder kommunala socialvårdstjänster kan en avgift uppbäras enligt användarens betalningsförmåga enligt Lag och förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Inledning

Basen för Föglö kommuns äldreomsorgsplan är planen för ordnande av socialvården i landskapet Åland under åren 2017-2021 och Social- och hälsovårdsministeriets och Finlands kommunförbunds kvalitetsrekommendationer för vård och tjänster till äldre samt Socialvårdslagen för landskapet Åland.

De nationella målen är att:

- Äldre skall kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende.
- Äldre skall kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag.
- Äldre skall bemötas med respekt.
- Äldre skall ha tillgång till god vård och service.

Äldreomsorgsplanen är kommunens övergripande styrdokument för äldreomsorgens utveckling fram t.o.m. år 2023 men då framtida samhällsresurser ej kan förutses, bör äldreomsorgsplanen kontinuerligt omprövas.

I planen finns tre huvudområden som är särskilt viktiga att arbeta med:

- Att det allmänna samhällsstödet förbättras så att äldres möjligheter att leva ett självständigt och oberoende liv stärks för att behovet av insatser ska senareläggas.
- Att stödet, vården och omsorgen utvecklas så att fler får möjlighet att bo kvar i sin ursprungliga bostad eller boendemiljö.
- Att få samspelet mellan äldreomsorgen och sjukvården att fungera på ett bra sätt.

Delmål

Insatser i Föglö kommun utifrån delmålen 2019-2021 i kommunens äldreomsorgsplan

Delmålen i Föglö kommuns äldreomsorgsplan är en prioritering av de viktigaste utvecklingsområdena till och med år 2021. Under respektive delmåls rubrik finns de konkreta målen angivna direkt nedanför.

Livskvalitet, livslust och kultur i vården

Livskvalitet är ett begrepp som är svår att definiera. Upplevelsen av livskvalitet är individuell och beroende på individens kulturella bakgrund, värderingar, erfarenheter och vanor. Tyvärr blir ibland tjänstemännens, vårdpersonalens eller politikernas egna personliga uppfattningar om livskvalitet vägledande för hur vården utformas.

Det finns alltid en risk att det är de yngres föreställningar om åldrandet och om äldres behov som styr tänkandet.

Den enskilde brukarens egna intressen och önskemål skall alltid vara utgångspunkten för en individuellt utformad vård. Glädje, kärlek och kulturella upplevelser ska ses som viktiga inslag i äldrevården.

Äldreomsorgen skall sträva för att även de äldre får ta del av de kulturella inslagen inom kommunen och inom landskapet.

De senaste åren har utbudet av olika former av kulturyttringar som musik, konst, teater, sociala sammankomster (ex. stick- och pitchcafé) mm ökat för de äldre i kommunen.

Trygghet i bostaden och närmiljön

För att öka möjligheten att kunna bo kvar i sitt eget boende så länge som möjligt ska det inom kommunen finnas en framtagen plan för hemvårdens utveckling där tyngdpunkten ligger på att möta de ökande framtida behoven av hemvård senast vid utgången av 2020.

Tillgängliga bostäder och utemiljöer med god tillgång till olika former av service – inklusive färdtjänst och kommunala kommunikationer - är en förutsättning för att äldre ska kunna bo kvar i ordinarie boende och krävs för att kommunen ska nå sina mål för äldreomsorgen. Detta ska vara kartlagt senast vid utgången av 2021.

Social gemenskap, friskvård och uppsökande verksamhet

Vart fjärde år väljs en äldreomsorgsdirektion av socialnämnden. För äldreomsorgsdirektionen finns ett av kommunfullmäktige antaget reglemente. Äldreomsorgsdirektionen består enligt detta av två äldre personer (över 65 år), en representant för anhöriga, en personal anställd inom äldreomsorgen i kommunen, en ledamot från socialnämnden samt socialsekreteraren. Syftet med äldreomsorgsdirektionen framgår ur dess reglemente.

ÅHS startade ett projekt om förebyggande hembesök våren 2005, till 75 år fyllda personer. Projektets grundtanke var att göra det möjligt för äldre att bo hemma så länge som möjligt och känna sig trygga. Projektet är numera en permanent verksamhet.

Nattberedskap

Dagtid (kl. 08.00 – 16.00) kan personalen på Annagårdens ESB bistå hemvårdaren och vid behov göra planerade hembesök.

Kvällstid (mellan 16.00-21.00) kan personalen från Annagårdens ESB åka på akuta hembesök påkallade av trygghetslarm.

Den dagen då hemvården i kommunen fungerar dygnet runt, är behovet av personal nattetid två närvårdare.

Hösten 2018 beslutades om kontinuerlig nattberedskap för att tillgodose kommunens ansvar för handhavandet av trygghetslarmen inom kommunen dygnet runt. Trygghetslarmen är ett kommunalt ansvar och Föglö är en av de första kommunerna på Åland med nattberedskap för att tillgodose behovet.

Kommunen har under 2018 köpt in en RAZER-lift som ett förflytningshjälpmedel som en person kan hantera och med hjälp av den hjälpa ex. en person som har ramlat att komma upp från golvet.

Lättillgänglig information

Det finns lättillgänglig information om vad äldreomsorgen kan erbjuda och hur man får kontakt med verksamheten.

Informationsmaterial om äldreomsorgens utbud av service- och omvårdnadsinsatser finns.

Informationsmaterialen behöver anpassas för olika former av funktionshinder och vid behov översättas till andra språk. Detta har varit eftersatt och är något man bör se över under 2019-2021.

Särskild vikt skall läggas på att anhörigvårdarna får information om det generella samhällsstödet samt information om möjligheter till stödinsatser. Dessa ska även få information om utbildningsskyldigheten som kommunen har gentemot dem.

Det är viktigt att äldreomsorgen inte bara använder skriftlig information utan även olika former för muntlig information, där möjligheterna till dialog utvecklas, t.ex. inbjudan till informationsmöten för anhöriga och brukare av äldreomsorg.

Pärmar med information kommer att finnas hos varje person som nyttjar hemvård.

Anhörigstöd och olika behov

Beträffande närståendestöd skall hembesök göras av äldreomsorgsledaren och socialsekreteraren årligen inom maj och november under förutsättning att inga avvikelser har rapporterats.

Vårdtyngdsmätning gällande vård kategorier och arvode för vård av närstående som tillämpats sedan våren 2006 är föråldrat samt förutsägbart.

Vårdtyngdsmätningssystemet RAI skall tillämpas fr.o.m. januari 2019.

- Sedan 2010 fungerar avlastning för anhöriga genom tillgång till periodrum på Annagårdens ESB.
- Sedan våren 2018 kan även dagvård erbjudas som en avlastningsform för närståendevårdare.
- Alla som behöver äldreomsorgens insatser har rätt till en egenskötare och en individuellt utformad vård- och serviceplan.
- Arbetet med egenskötarsystemet skall kontinuerligt utvecklas.
- Det finns även ett utbud av olika stödformer som anhörigvårdaren kan välja mellan. Till exempel: mat- och badservice, klädvård och städservice.

Äldreboende

Äldreboendeplatser

Vid årsskiftet 2018/2019 finns sammanlagt 17 permanenta platser på Annagårdens ESB, ett periodrum samt ett dagvårdsrum samt 19 pensionärslägenheter som ligger i anslutning till Annagårdens ESB.

Vid pensionärslägenheterna finns även en möblerad akutlägenhet för tillfälligt boende att användas då behov av högre omsorg finns än man för stunden kan erbjuda i hemmet men där behovet inte förutsätter dygnet runt omsorg.

Ytterligare utbyggnad är i dagsläget inte aktuellt.

Sociala aktiviteter och utevistelser

Sociala aktiviteter och utevistelser bör i större utsträckning poängteras i vård- och serviceplanen för den enskilde. Både för de som bor på Annagårdens ESB samt de i kommunen som har hemvård.

Äldres inflytande

Målsättningen är att i möjligaste mån tillgodose människors individuella önskemål och behov. Målet är att alla ska få behålla sin livskvalité och sina vanor långt upp i åren.

Alla som bor på Annagårdens ESB bör ha inflytande över sitt boende. Vid förändringar på boendet som berör klienterna tas frågan upp med klienterna, i möjligaste mån, som en aktivitet i vardagen. Alla som önskar har då möjlighet att göra sin röst hörd.

Det tycks inte finnas intresse hos pensionärerna i kommunen att starta en egen pensionärsförening. Vi hänvisar även framöver de som är intresserade av att vara med i en pensionärsförening till de föreningar som finns på fasta Åland.

Personal

Personalen inom äldreomsorgen bör få fortbildning inom första hjälpen och utrymningsövning var tredje år samt årlig övrig personalutbildning.

Två årliga planeringsdagar för all personal inom äldreomsorgen nyttjas till att planera utvecklingen för kommunens äldreomsorg samt för att ta fram arbetsformer som bejakar en kontinuerlig utveckling av verksamheterna inom äldreomsorgen.

Vård i livets slutskede

Enligt kommunens målsättning vårdas de som bor på Annagården där till livets slut.

Frågor att dryfta inför utlåtande av äldreomsorgsplaner för kommunen och landskapet Åland

Samspelet mellan äldreomsorgen, primärvården och sjukhusvården

- Vid årsskiftet 2019/2020 finns det samordnade former för rehabilitering som följer individen så länge behov finns.

Samordnad rehabilitering

Samordnad rehabilitering är en mycket viktig fråga som bland annat är en förutsättning för möjligheterna att bo kvar i det ordinära boendet. Idag finns tre "aktörer" i rehabiliteringskedjan:

- Specialsjukvården och ÅHS
- Primärvården, Geriatriska vid ÅHS och hemsjukvården.
- Äldreomsorgen – för vårdtagarna i äldreboende och i egna hem.

Kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring

- Åren 2019-2020 ska arbetsformer tas fram för att bejaka utveckling kring grundläggande och gemensamma värderingar, attityder och förhållningssätt inom äldreomsorgen.
- Innan utgången av 2019 ska alla verksamheter ha en enkel, tydlig och känd rutin för att få in synpunkter och klagomål från brukare.
- Senast vid årsskiftet 2020/2021 ska det finnas utarbetade kvalitetskriterier för äldreomsorgen.

Grundläggande och gemensamma värderingar, attityder och förhållningssätt

Värderingar, attityder och bemötande – utifrån en gemensam värdegrund - är viktiga frågor som regelbundet ska diskuteras i personalgruppen.

GENOMFÖRANDEPLAN 2019-2021

Uppgift	Ansvarig	Tidsplan/start	Uppföljning
Trygghet i bostad och närmiljö			
<i>Samverkansformer med bland annat ÅHS, organisationer och föreningar samt privata företag utvecklas</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Påbörjat 2010</i>	<i>Årlig avstämning</i>
<i>Försöksverksamhet med servicetjänster utan bistånd</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Påbörjat hösten 2013</i>	<i>Årlig avstämning</i>

Uppgift	Ansvarig	Tidsplan/start	Uppföljning
Social gemenskap, friskvård och uppsökande verksamhet			
<i>Utveckla samverkansformer med frivilliga och frivilligorganisationer</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Löpande under planperioden</i>	<i>Årlig avstämning</i>
<i>Olika aktiviteter i samarbete med social- och fritids- och kulturnämnden samt med skolan och olika föreningar, privata personer och organisationer. Dessutom regelbundet utbyte mellan daghemmet och omsorgshemmet.</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Startats 2011 (främst genom Föglö Hembygdsförening r.f. och församlingen, men också tex pitch- och stickkvällar).</i>	<i>Uppfyllt, årlig avstämning</i>
<i>Delta i projektet "Äldreomsorg på distans" Köptjänst av Jomala kommun fr. 1.4.2016</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Start hösten 2013</i>	<i>Upphör per 31.12.2018</i>
<i>Hitta nya metoder för att arbeta förebyggande</i>	<i>ÅHS</i>	<i>Löpande under planperioden</i>	<i>Årlig avstämning</i>
<i>Val och tillsättande av äldreomsorgsdirektion</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Januari 2012</i>	<i>Vart fjärde år</i>

Uppgift	Ansvarig	Tidsplan/start	Uppföljning
Nattberedskap <i>Få en heltäckande beredskap nattetid i hemservicen (finns på Annagården och Annagårdens pensionärsbostäder)</i>	<i>Kommunstyrelsen och socialnämnden i samarbete med ÅHS</i>	<i>Under planperioden (på försök infört fr.o.m. november 2014)</i>	<i>Årlig avstämning</i>
Lättillgänglig information <i>Utarbeta lättillgänglig information</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Löpande under planperioden</i>	<i>Årlig avstämning</i>

Uppgift	Ansvarig	Tidsplan/start	Uppföljning
Inflytande och trygghet <i>Utvecklingsarbete skall inriktas på diskussioner och kunskapsinhämtning om män och kvinnors olika behov och förutsättningar</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Påbörjat hösten 2007</i>	<i>Årlig avstämning</i>

Uppgift	Ansvarig	Tidsplan/start	Uppföljning
Anhörigstöd för olika behov <i>Vårdtyngdsmätning tillämpas</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Hösten 2007</i>	<i>Uppfyllt</i>
<i>Större tillgång till avlastning</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Våren 2010</i>	<i>Uppfyllt</i>
<i>Utbud av olika stödformer som anhörigvårdaren kan välja emellan</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Sommaren 2017</i>	<i>Årlig avstämning</i>
<i>Utbildningar för anhöriga</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Inom 2018</i>	<i>Årlig avstämning</i>

Uppgift	Ansvarig	Tidsplan/start	Uppföljning
Äldreboende			
Sociala aktiviteter och utevistelser			
<i>Finnas större inslag av kultur inom vården</i>	<i>Sysselsättningsinstruktören</i>	<i>2011 relativt stort utbud bl.a. gm. Föglö Hbf.</i>	<i>Uppfyllt, årlig avstämning</i>
<i>Utredning om skjutsar till aktiviteter</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Påbörjat 2008</i>	<i>Uppfyllt</i>
Personal inom vården			
<i>Regelbunden utbildning och handledning</i>	<i>Socialnämnden</i>	<i>Fr.o.m. 2007</i>	<i>Uppfyllt</i>